

SUOMEN SÄÄDÖSKOKOELMA

Julkaistu Helsingissä 21 päivänä marraskuuta 2011

1143/2011

Sosiaali- ja terveysministeriön asetus

vakuutusyhdistyksen oikaistun vakavaraisuuspääoman rajojen, tasoitusmäärän ja sen rajojen laskennasta sekä laskennan laskuperusteista

Annettu Helsingissä 8 päivänä marraskuuta 2011

Sosiaali- ja terveysministeriön päätöksen mukaisesti säädetään vakuutusyhdistyslain (1250/1987) 10 luvun 3 §:n 5 momentin ja 10 a luvun 12 §:n nojalla, sellaisina kuin ne ovat laissa 1231/2009:

1 §

Yksittäisestä vahinkotapahtumasta johtuvan pääomavaatimuksen laskeminen

Sen vakuutusliikkeen osalta, jota yhdistys ei ole turvannut kokonaisylivahinkojälleenvakuutuksella, yhdistyksen on laskettava yksittäisestä vahinkotapahtumasta johtuva pääomavaatimus. Tämän vaatimuksen laskemista varten yhdistyksen on määriteltävä suurin yksittäinen yhdistyksen vastuulle jäävä korvausmäärä ottaen huomioon suurimmat realistisesti ajateltavissa olevat vahingot.

Kun lasketaan yksittäisestä vahinkotapahtumasta johtuvaa pääomavaatimusta, otetaan huomioon vakuutuslajien välinen riippuvuus.

2 §

Oikaistun vakavaraisuuspääoman vähimmäismäärän laskeminen

Oikaistun vakavaraisuuspääoman vähimmäismäärä lasketaan liitteen 1 kaavalla (1), (2) tai (3) yhdistyksen jälleenvakuutustavasta

riippuen. Vakuutustekniset riskit otetaan huomioon kaavoissa esitetyllä tavalla.

3 §

Tasoitusmäärän yläraja

Tasoitusmäärän yläraja lasketaan liitteen 1 kaavalla (4).

4 §

Tasoitusmäärän tavoiterajan laskenta

Tasoitusmäärän tavoiteraja lasketaan liitteen 1 kaavalla (5).

5 §

Tasoitusmäärän normaalimäärän laskenta

Tasoitusmäärä normaalimäärä lasketaan liitteen 1 kaavalla (6).

6 §

Tasoitumäärästä tulokseen purettavan määrän laskenta

Tasoitumäärästä tulokseen purettava määrä lasketaan liitteen 1 kaavalla (7).

7 §

Tasoitumäärän laskenta

Tasoitumäärä saadaan 5 §:n mukaisen tasoitumäärän normaalimäärän ja 6 §:n mukaisen tasoitumäärästä tulokseen purettavan määrän erotuksena.

8 §

Laskelmien tekeminen kesellä vuotta

Vakuutusteknisistä riskeistä johtuvana pääomavaatimuksena ja yksittäisestä vahinkotapahtumasta johtuvana pääomavaatimuksena voidaan käyttää edellisen vuoden lopun mukaisia arvoja silloin, kun uusi laskelma johtaisi todennäköisesti samaa suuruusluokkaa olevaan lopputulokseen. Jos vakuutusliikkeessä on kuitenkin tapahtunut edellisen vuoden lopun jälkeen muutoksia, jotka oleellisesti vaikuttavat pääomavaatimusten suuruuteen, nämä tulee arvioida uudelleen. Samoin on meneteltävä, jos on perusteltua syytä olettaa, että oikaistu vakavaraisuuspääoma on vähimmäismäärän alapuolella.

Tasoitusvastuun yläraja tulee arvioida uudelleen siinä tapauksessa, että se todennäköisesti poikkeaa oleellisesti edellisen tilinpäätöksen mukaisesta arvosta ja että sillä on vaikutusta tasoitumäärän suuruuteen.

Tehtäessä laskelmia 1 ja 2 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa käytetään laskelmissa maksutuottona ja liikekuluina arvioita koko vuoden maksutuotoista ja liikekuluista.

9 §

Laskuperusteet

Yhdistyksen oikaistun vakavaraisuuspääoman rajojen, tasoitumäärän ja sen rajojen laskennan laskuperusteissa on esitettävä:

1) vakion a arvo, jos se poikkeaa liitteessä 1 vakiolle a oletuksena annetusta arvosta;

2) parametrin γ_1 arvo, jos se poikkeaa liitteessä 1 parametrille γ_1 oletuksena annetusta arvosta;

3) vakuutusyhdistyslain (1250/1987) 10 a luvun 13 §:ssä tarkoitetut menettelyt, jos ne poikkeavat tässä asetuksessa säädettyistä menettelyistä;

4) liitteessä 1 esitetyistä menettelyistä poikkeavat menettelyt.

Muissa kuin 1 momentissa tarkoitetuissa tilanteissa laskuperustetta ei tarvita.

Edellä 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettun parametrin γ_1 arvo voi poiketa liitteessä 1 esitetystä oletusarvosta vain, jos vakuutusyhdistys on tehnyt asiasta perustellun hakemuksen Finanssivalvonnalle ja Finanssivalvonta on hakemuksen hyväksynyt. Hakemuksen perusteluissa on esitettävä arvio yhdistyksen vakavaraisuusaseman ja vakuutusliikkeen ennakoidusta kehityksestä tulevana vuosina sekä selvitys tasoitumäärän muutoksen vaikutuksesta vakuutusmaksuihin.

10 §

Tilinpäätösasiakirjat

Yhdistyksen tulee liittää tilinpäätösasiakirjoihin selvitys tasoitumäärän ja oikaistun vakavaraisuuspääoman sekä niiden rajojen laskennasta. Selvityksestä on käytävä yksityiskohtaisesti ilmi, että oikaistu vakavaraisuuspääoma täyttää sille asetetut vaatimukset ja että tasoitumäärä on sille vakuutusyhdistyslain 10 luvun 3 §:n 3 momentin mukaisesti lasketun alarajan ja tämän asetuksen 3 §:n mukaisesti lasketun ylärajan välissä.

Edellä 1 momentissa tarkoitettu selvityksessä on esitettävä riittävän selkeästi ja riittävällä tarkkuudella tämän asetuksen mukaisten yhdistyskohtaisten tekijöiden ja muuttujien laskenta.

11 §

Voimaantulo

Tämä asetus tulee voimaan 21 päivänä marraskuuta 2011.

Tällä asetuksella kumotaan vakuutusyhdistyksen oikaistun vakavaraisuuspääoman rajojen, tasoitusmäärän ja sen rajojen laskennasta

sekä laskennan laskuperusteista annettu sosiaali- ja terveysministeriön asetus (1849/2009).

Helsingissä 8 päivänä marraskuuta 2011

Sosiaali- ja terveysministeri *Paula Risikko*

Ylimatemaatikko Pertti Pulkkinen

Liite 1

Oikaistun vakavaraisuuspääoman vähimmäismäärän laskennassa käytettävät kaavat

Jos yhdistys on turvannut vakuutusliikkeensä kokonaisylivahinkojälleenvakuutusopimuksella, oikaistun vakavaraisuuspääoman vähimmäismäärä lasketaan kaavalla

$$(1) \quad X_{\max} + L - B,$$

Jos yhdistyksellä on sekä kokonaisylivahinkojälleenvakuutusopimuksella turvattua liikettä että muuta liikettä, oikaistun vakavaraisuuspääoman vähimmäismäärä lasketaan kaavalla

$$(2) \quad X_{\max} + L - B + (0,2 + \sqrt{6 \cdot \frac{M'}{P'} + 0,02}) \cdot P' + M',$$

missä $X_{\max}$, L ja B tarkoittavat kokonaisylivahinkojälleenvakuutusopimuksella turvatun liikkeen suureita ja P' sekä M' muun liikkeen suureita.

Muussa tapauksessa oikaistun vakavaraisuuspääoman vähimmäismäärä lasketaan kaavalla

$$(3) \quad (0,2 + \sqrt{6 \cdot \frac{M}{P} + 0,02}) \cdot P + M.$$

Tasoitumäärän ja sen ylärajan laskennassa käytettävät kaavat

Tasoitumäärän suurin mahdollinen määrä $U_{\max}$ määräytyy lausekkeesta

$$(4) \quad U_{\max} = 3 \cdot P.$$

Tasoitusmäärän tavoiteraja U_1 saadaan lausekkeesta

$$(5) \quad U_1 = U_{\max}/3.$$

Tasoitusmäärän normaalimäärä $U^n(t)$ lasketaan kaavalla

$$(6) \quad U^n(t) = \max(0, \min(U_{\max}, (1 + \gamma \cdot \tau/12) \cdot (U^n(t-1) - U^p(t-1)) + (\bar{f} + a) \cdot B - X)).$$

missä $U^n(t-1)$ on tasoitusmäärän normaalimäärä ja $U^p(t-1)$ on tasoitusmäärästä tulokseen purettava määrä edellisen vuoden lopun tasoitusmäärälaskelmassa.

Tasoitusmäärästä tulokseen purettava määrä on

$$(7) \quad U^p(t) = \min(\gamma_1 \cdot U(t-1), (U^n(t) - U_1)^+),$$

missä $U(t-1)$ on tasoitusmäärä edellisen vuoden lopun tasoitusmäärälaskelmassa.

Jos tässä liitteessä esitetyt tasoitusmäärän ylärajan, tavoiterajan tai tasoitusmäärän normaalimäärän laskennan kaavat ovat jollekin yhdistykselle riskiteoreettisesti tarkastellen sopimattomat kannansiirron, omalla vastuulla oleva maksutulon vähyyden, jälleenvakuutusjärjestelyjen tai muun syyn takia, yhdistys voi hakea Finanssivalvonnalta vahvistusta muutetuille kaavoille.

Oikaistun vakavaraisuuspääoman vähimmäismäärän ja tasoitusmäärän laskennassa käytettävät suureet

a = perustevakio, $a = 0.06$.

Finanssivalvonnan suostumuksella vakiolle voidaan vahvistaa jokin muu arvo väliltä $0 \leq a \leq 0,15$, jollei yhdistyksen vakuutuskannan koostumus perustellusti edellytä suurempaa arvoa.

- γ = korkokerroin, $\gamma = 0,015$.
- γ_1 = tasoitusmäärän purkuparametri, $0 \leq \gamma_1 \leq 0,115$. Parametrin γ_1 oletusarvo on $\gamma_1 = 0$.
- τ = tarkastelujakson pituus kuukausina.
- $B(t)$ = $\bar{B}(t) + V(t-1) - V(t)$ = omalla vastuulla olevat saaduilla ja maksetuilla palkkioilla oikaistut vakuutusmaksutuotot vuonna t
- $\bar{B}(t)$ = omalla vastuulla oleva vakuutusmaksutulo lisättynä voitonjakoon maksunpalautuksina käytetyllä osalla ja lisättynä jälleenvakuuttajien maksamilla vakuutusmaksuihin sisältyvillä palkkioilla ja voitto-osuuksilla sekä vähennettynä luottotappioilla ja vastaanotetun jälleenvakuutuksen maksuihin sisältyvillä palkkioilla ja voitto-osuuksilla tilivuonna t .
- $f(t)$ = $\frac{X(t)}{B(t)}$ = (vakuutusmaksupalkkioilla oikaistu) havaittu vahinkosuhte tilivuonna t
- $\bar{f}$ = keskimääräinen vahinkosuhte, joka saadaan laskemalla tilivuoden ja kuuden sitä edeltävän vuoden vahinkosuhte, jättämällä niistä pois pienin ja suurin, sekä laskemalla viiden jäljelle jäävän keskiarvo.
- Jos tällä tavoin määritelty keskimääräinen vahinkosuhte ei ole riittävän luotettava vahinkosuhteen odotusarvon estimaatti, voidaan odotusarvon laskennassa käyttää jotain muuta luotettaviin selvityksiin perustuvaa menettelyä. Menettelylle on haettava Finanssivalvonnan vahvistus.
- $K(t)$ = korvausvastuu vuoden t tilinpäätöksessä ilman tasoitusmäärää, jälleenvakuuttajien osuudella vähennettynä
- $L(t)$ = tilivuoden t liikekulut
- $M(t)$ = asetuksen 1 §:ssä tarkoitettu suurin yksittäisestä vahinkotapahtumasta yhdistyksen vastuulle jäävä korvausmäärä.
- $P(t)$ = $\bar{f} \cdot B(t)$.

- $V(t)$ = vakuutusmaksuvastuu vuoden t tilinpäätöksessä jälleenvakuuttajien osuudella vähennettynä
- $X(t)$ = $\overline{X}(t) - K(t-1) + K(t)$ = omalla vastuulla olevat korvauskulut vuonna t
- $\overline{X}(t)$ = vuonna t maksetuiksi kirjatut korvaukset mukaan lukien vahingonselvittelykulut vähennettynä jälleenvakuuttajien maksamalla osuudella
- $X_{\max}$ = vuotuiset tilikauden t omalla vastuulla olevat korvauskulut, jotka yhdistys joutuu pahimmassa tapauksessa maksamaan kokonaisylivahinkojälleenvakuutussopimuksen mukaisesti